

Uzasadnienie

do zarządzenia Nr ... / 2026 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia ... 2026 r. w sprawie wyznaczenia szlaków ruchu pieszego, rowerowego, jazdy konnej wierzchem i wskazania miejsc zbioru grzybów w rezerwacie przyrody Park w Reptach.

Rezerwat Park w Reptach utworzono ... 2026 r. na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia ... 2026 r. (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2026 r. poz....). Celem ochrony rezerwatu, określonym w tym akcie prawnym jest zachowanie ze względów kulturowych, historycznych, społecznych, krajobrazowych i przyrodniczych, fragmentu naturalnego ekosystemu lasu bukowego i rzeki Dramy, tworzących integralne otoczenie unikatowej spuścizny górnictwa kruszcowego, stanowiącej fundament historyczny i kulturowy obszaru i jednocześnie obiekt Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), na terenie rezerwatów przyrody zabrania się ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, a zgodnie z pkt 13 cyt. ustawy, zbiór dziko występujących grzybów w rezerwacie przyrody, możliwy jest wyłącznie w miejscach wskazanych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Wyznaczenia szlaków ruchu pieszego, rowerowego, jazdy konnej wierzchem

Na podstawie informacji i danych zebranych podczas spotkań konsultacyjnych, a także wniosków osób korzystających z Parku w Reptach w celach rekreacyjnych i turystycznych, wskazano w rezerwacie ścieżki dostępne do ruchu pieszego, rowerowego oraz jazdy konnej wierzchem, mimo iż ten rodzaj rekreacji jest stosunkowo rzadki w Parku w Reptach w porównaniu do innych aktywności. Ścieżki te mają nawierzchnię utwardzoną bądź są gruntowo-terenowe, a ich przebieg jest wyraźny, co wskazuje na ich dotychczasowe wykorzystywanie. Nieliczne są także tzw. przedeptami terenowymi, jednak mając na uwadze wieloletnie i masowe wykorzystywanie tych tras, zdecydowano o ich udostępnieniu. Tak szeroki zakres udostępnienia nie wpłynie negatywnie na zachowanie przedmiotu ochrony rezerwatu, a jednocześnie pozwoli na zorganizowanie ruchu rekreacyjnego i turystycznego w zgodzie z ochroną rezerwatową. Jedyną trasą, po której nie będzie można poruszać się konno, będzie trasa pieszo-rowerowa tzw. „Pniok”. To trasa stworzona w ramach oddolnej inicjatywy pasjonatów i entuzjastów rowerowej jazdy terenowej, która jest bardzo wąska. Ruch konny w obrębie tej trasy mógłby stanowić zagrożenie dla pieszych i rowerzystów, a z drugiej strony także dla jeźdźców i ich koni.

Wskazanie miejsc zbioru grzybów w rezerwacie przyrody Park w Reptach

Wsluchując się w głos okolicznych mieszkańców, w rezerwacie przyrody Park w Reptach dopuszczona zostaje także możliwość zbierania dziko występujących grzybów. Zbiór ten dotyczy wyłącznie jadalnych grzybów wielkoowocnikowych, w terminie od 15 sierpnia do 15 listopada każdego roku. Może on być prowadzony na całym, leśnym terenie rezerwatu przyrody. Poruszanie się grzybiarzy w ww. terminie po leśnej części rezerwatu, biorąc pod uwagę terminy kwitnienia i wegetacji roślin runa, a także sezon lęgowy ptaków, nie będzie stanowić zagrożenia dla walorów florystycznych i faunistycznych rezerwatu.

Udostępnienie rezerwatu przyrody Park w Reptach dla ruchu pieszego, rowerowego, konnego, po ścieżkach, a także do zbioru grzybów w miejscach wskazanych w niniejszym zarządzeniu - przy zachowaniu zasad obowiązujących na terenie objętym rezerwatową formą ochrony przyrody, wynikających z art. 15 ustawy o ochronie przyrody - nie będzie miało negatywnego wpływu na zachowanie przedmiotu ochrony tego obszaru. Uporządkowanie organizacji ruchu turystycznego

PROJEKT

w rezerwacie przyczyni się natomiast do poprawy warunków ochrony cennych elementów przyrody: zbiorowisk roślinnych oraz populacji rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt. Idea funkcjonowania tras ruchu pieszego, rowerowego i konnego oraz wskazanie miejsc zbioru grzybów, zgodne są ze społecznym i kulturowym celem utworzenia przedmiotowego rezerwatu. Rezerwat pełni istotną rolę jako miejsce relaksu, spacerów dla okolicznych mieszkańców, turystów i pacjentów Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji. Wykorzystanie rezerwatu dla tych potrzeb, we wskazanych w zarządzeniu miejscach, będzie bezpieczne dla przyrody, jak i osób go odwiedzających. Stanowi to konsensus pomiędzy potrzebami odwiedzających i korzystających z Parku w Reptach a konserwatorską ochroną przyrody, stanowiąc w tym przypadku unikat w skali województwa śląskiego.

Zgodnie z regulacjami ustawy o ochronie przyrody, zarządzenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody, nie stanowi aktu prawa miejscowego. Z uwagi na powyższe przedmiotowe zarządzenie nie wymaga uzyskania uzgodnienia z wojewodą wynikającego bezpośrednio z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428).

Przewidywane skutki finansowe związane z wejściem w życie zarządzenia.

Wejście w życie zarządzenia w sprawie wyznaczenia szlaków ruchu pieszego, rowerowego, jazdy konnej wierzchem i wskazania miejsc zbioru dziko występujących grzybów w rezerwacie przyrody Park w Reptach, związane jest z ponoszeniem kosztów na utrzymanie tych szlaków, (tj. udrażnianie, usuwanie martwych drzew, konarów, gałęzi stwarzających niebezpieczeństwo dla osób poruszających się trasami), przez zarządcę terenu, co było już także prowadzone przed objęciem Parku w Reptach ochroną rezerwatową. Środki na realizację działań związanych z udostępnieniem rezerwatu mogą również pochodzić z funduszy zewnętrznych, które prowadzą nabory na działania w zakresie rezerwatów przyrody.